

ORGAN INSTYTUTU ZACHODNIEGO



P
RZEGLĄD

ZACHODNI

Przegląd Zachodni, nr 5, 1966

POZNAŃ • 1966



Instytut Zachodni

5

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
ARTYKUŁY	
W. <i>Morawiecki</i> , Proces norymberski w świetle prawa międzynarodowego	1
L. <i>Pastusiak</i> , Plan Morgenthaua	26
Z. <i>Nowak</i> , Strukturalne przemiany w gospodarce Niemiec zachodnich	42
J. <i>Pertek</i> , <i>Kriegsmarine</i> (1939—1945) w zachodnioniemieckiej historiografii	59

MATERIAŁY

K. <i>Radziwończyk</i> , „Akcja Tannenberg” grup operacyjnych <i>Sipo</i> i <i>SD</i> w Polsce jesienią 1939 r.	94
B. <i>Bojarska</i> , Pacyfikacja wsi Wanaty w lutym 1944 roku	118

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

M. <i>Chećciński</i> , Przygotowanie rolnictwa i żywienia do wojny w USA i NRF	129
T. <i>Krajczycki</i> , Kapitały zagraniczne w przedsiębiorstwach NRF	139
E. <i>Hęćka</i> , Narodowo-demokratyczna Partia Niemiec (NPD)	145

OCENY I OMÓWIENIA

K. <i>Zygulski</i> , Zachodnioniemieckie państwo i jego problemy społeczne (na marginesie książki W. Markiewicza, pt. Społeczeństwo i socjologia w Niemieckiej Republice Federalnej)	152
*	
Włodzimierz T. <i>Kowalski</i> , Walka dyplomatyczna o miejsce Polski w Europie (1930—1945) (omów. <i>J. Krasuski</i>)	158
Georges <i>Zdziechowski</i> , Le problème clef de la construction européenne. La Pologne sur l'Oder (omów. <i>K. Skubiszewski</i>)	163
Friedrich von <i>Wilpert</i> , Problemet Oder-Neisse (omów. <i>M. Kobyłański</i>)	165
*	
Wolfgang <i>Abendroth</i> , Aufstieg und Krise der deutschen Sozialdemokratie (omów. <i>A. Czubiński</i>)	167
F. <i>Tych</i> , H. <i>Schumacher</i> , Julian Marchlewski (omów. <i>W. Jakóbczyk</i>)	170
Hartmut <i>Pogge</i> — v. <i>Strandmann</i> , Imanuel <i>Geiss</i> , Die Erforderlichkeit des Unmöglichen (omów. <i>J. Marczewski</i>)	172
Hans Gert von <i>Esebeck</i> , Rudolf <i>Wierer</i> , Volksgruppenrecht in Europa (omów. <i>L. Janicki</i>)	177

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XXII

R O K 1 9 6 6

TOM III

(nr 5—6)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 6



SPIS TREŚCI TOMU III ZA 1966 ROK

ARTYKUŁY

Kozeński Jerzy, Zagadnienie przyłączenia Austrii do Niemiec po I wojnie światowej w świetle rokowań komisji parytatywnych	269
Lider Julian, Ewolucja koncepcji wojskowych NATO	247
Morawiecki Wojciech, Proces norymberski w świetle prawa międzynarodowego	1
Nowak Zdzisław, Ekonomiczne i polityczne przesłanki handlu między Wschodem i Zachodem	223
Nowak Zdzisław, Strukturalne przemiany w gospodarce Niemiec zachodnich	42
Pastusiak Longin, Plan Morgenthaua	26
Pertek Jerzy, <i>Kriegsmarine</i> (1939—1945) w zachodnioniemieckiej historiografii	59

MATERIAŁY

Bartosik Jerzy, Perspektywy demograficzne NRF	314
Bojarska Barbara, Pacyfikacja wsi Wanaty w lutym 1944 roku	118
Gilas Janusz, Symonides Janusz, Agencja Kontroli Zbrojeń	326
Kulak Zbigniew, Memoriał „Niemców łódzkich” w sprawie aneksji ziem polskich do Rzeszy w okresie I wojny światowej	338
Kwilecki Andrzej, Zagadnienie stabilizacji Łemków na Ziemiach Zachodnich	292
Radziwończyk Kazimierz, „Akcja Tannenberg” grup operacyjnych <i>SIPO</i> i <i>SD</i> w Polsce jesienią 1939 r.	94

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Chęciński Michał, Przygotowanie rolnictwa i wyżywienia do wojny w USA i NRF	129
Drecki Ryszard, Kanclerstwo Ludwiga Erharda (październik 1963 — grudzień 1966 r.)	354
Fornalczyk Feliks, Instytucja zjazdów pisarzy Ziemi Zachodnich	381
Hęćka Elżbieta, Narodowo-demokratyczna Partia Niemiec (<i>NPD</i>)	145
Jaśkowski Marian, Stosunki zachodnioniemiecko-amerykańskie (od stycznia do czerwca 1966 r.)	364
Krajczycki Tadeusz, Kapitały zagraniczne w przedsiębiorstwach NRF	139
Wróblewski Tadeusz Seweryn, Słowianoznawcze badania archeologiczne w NRD	377

OCENY I OMÓWIENIA

Żygulski Kazimierz, Zachodnioniemieckie państwo i jego problemy społeczne (na marginesie książki W. Markiewicza pt. <i>Spółczesność i socjologia w Niemieckiej Republice Federalnej</i>)	152
Abendroth Wolfgang, Aufstieg und Krise der deutschen Sozialdemokratie (omów. Czubiński Antoni)	167
Bauer Helmut, Die Presse und die öffentliche Meinung (omów. Boral Michalina)	420
Cieślak Tadeusz, Prasa polska na Mazurach i Warmii (1718—1939) (omów. Marczewski Jerzy)	385

Esebeck Hans Gert von, Wierer Rudolf, Volksgruppenrecht in Europa (omów. Janicki Lech)	177
Gawroński Jan, Moja misja w Wiedniu 1932—1938 (omów. Kozeński Jerzy)	196
Fraenkel Heinrich, Manvell Roger, Himmler, Kleinbürger und Massenmörder (omów. Wojciechowski Marian)	402
Haffner Sebastian, Die sieben Todsünden des Deutschen Reiches (omów. Kulak Zbigniew)	180
Häusler Erwin, Jedem sein Eigentum (omów. Krajczycki Tadeusz)	416
Heinemann Gustav W., Verfehlte Deutschland Politik (omów. Konieczny Józef)	184
Hillgruber Andreas, Hitler, König Carol und Marschall Antonescu (omów. Torzecki Ryszard)	398
Kassyanowicz Henryk, Blaski i cienie ruchu zawodowego w NRF (omów. Seidel Maria)	411
Kowalski Włodzimirz Tadeusz, Walka dyplomatyczna o miejsce Polski w Europie (1939—1945) (omów. Krasuski Jerzy)	158
Oczerki historii Narodnej Polski (omów. Czubiński Antoni)	387
Picht Georg, Die Deutsche Bildungskatastrophe (omów. Boral Michalina)	190
Połomski Franciszek, Niemiecki Urząd do Spraw Mniejszości (1922—1937) (omów. Wąsicki Jan)	391
Sandmann-Bremme G., Erdmann E. G., Henze H., Heise B., Kersten O., Die EWG als Sozialgemeinschaft (omów. Rachocki Janusz)	405
Problemy ekonomiczne integracji (omów. Ławniczak Ryszard)	413
Pross Harry, Deutsche Presse seit 1945 (omów. Dubiel Paweł jr)	187
Serwański Edward, Wrzesień 1939 r. w Wielkopolsce (omów. Marczewski Jerzy)	393
Smith Artur L. jr, The Deutschtum of Nazi Germany and the United States (omów. Pastusiak Longin)	395
Strandmann Harmut Pogge von, Geiss Imanuel, Die Erforderlichkeit des Unmöglichen (omów. Marczewski Jerzy)	172
Symonides Janusz, Kontrola Międzynarodowa (omów. Szyszkowski Wacław)	418
Tych Feliks, Schumacher Horst, Julian Marchlewski (omów. Jakóbczyk Witold)	170
Wilpert Friedrich von, Problem Oder-Neisse (omów. Kobylański Mieczysław)	165
Zdziechowski Georges, Le problème clef de la construction européenne La Pologne sur l'Oder. (omów. Skubiszewski Krzysztof)	163
Wissenschaft am Scheidewege (omów. Wróblewski Tadeusz Seweryn)	193

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy (zestawili: Z. K., M. W., J. M., Z. M.)	199, 397
--	----------

NEKROLOGI

Kwilecki Andrzej, Julian Hochfeld (1911—1966)	204
M. M., Bolesław Witkowski (1905—1966)	207
S. M., Kirył Sosnowski (1910—1966)	428
Swoboda Wincenty, Władysław Kowalenko (1884—1966)	205

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Chmielewska Bożenna, Kilka uwag o rocznej działalności Ośrodka Badań Naukowych w Koszalinie	431
J. K., XI plenarne posiedzenie Polsko-Czechosłowackiej Komisji Historycznej	209
J. Kr., Sesja naukowa z okazji 500-lecia pokoju toruńskiego	208
W. M., Radziecko-polskie sympozjum na temat: „Rewolucyjne więzi narodów Rosji i Polski w XIX i początkach XX w”	209
Reiner Bolesław, Posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Śląskiego w Opolu	210
M. S., Z działalności Rady Naukowej Instytutu Zachodniego	213

Uroczystość nadania Instytutowi Zachodniemu Odznaki Tysiąclecia. — Prof. dr Henryk Łowmiański doktorem honorowym. — Wizyty gości zagranicznych w IZ.	216
Pobyt dyrektora IZ we Francji, NRF i Anglii. — Nadanie tytułu profesora nadzwyczajnego. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Rocznica Rewolucji Październikowej w IZ.	433

KSIĄŻKI NADEŚLANE I NABYTKI BIBLIOTEKI IZ.

AN
W.
L.
Z.
J.
K.
B.
M.
T.
E.
K.
W.
G.
F.
W.
E.
H.
H.
S.
C.
D.
C.
V.

KOMITET REDAKCYJNY

Gerad Labuda — przewodniczący, *Zdzisław Kaczmarczyk*, *Władysław Markiewicz* — zastępcy przewodniczącego, *Antoni Władysław Walczak* — redaktor, *Władysław Tomaszewski* — sekretarz redakcji, *Janusz Deresiewicz*, *Zygmunt Dulczewski*, *Witold Jakóbczyk*, *Jerzy Krasuski*, *Zdzisław Nowak*, *Janusz Pajewski*, *Czesław Pilichowski*, *Kazimierz Piwarski*, *Karol Marian Pospieszalski*, *Janusz Rachocki*, *Michał Szaniecki*, *Mieczysław Suchocki*, *Jan Wąsicki*, *Stanisława Zajchowska* — członkowie.

Korektorzy: *Monika Dziernowska*, *Magdalena Staszewska*



THE WESTERN REVIEW

BIMONTHLY

CONTENTS

ARTICLES

W. Morawiecki, Nuremberg Trials in the Light of International Legislation	1
L. Pastusiak, Morgenthau's Plan	26
Z. Nowak, Structural Changes in the Economies of Western Germany	42
J. Pertek, <i>Kriegsmarine</i> 1939—1945 in West German Historiography	59

MATERIALS

K. Radziwończyk, "The Tannenberg Action" of <i>Sipo</i> and <i>SD</i> operational groups in Poland, in autumn of 1939	94
B. Bojarska, Pacification of the village Wanaty in February of 1944	118

REVIEWS AND COMMENTARIES

M. Chęciński, Food and Agriculture Preparations for War in USA and GFR	129
T. Krajczycki, Foreign Capital in the GFR Enterprises	139
E. Hećka, National-Democratic Party of Germany (NPD)	145

CRITIQUES AND DISCUSSIONS

K. Zygulski, The West-German State and its Social Problems (sidenotes to the book: W. Markiewicz, <i>Community and Sociology in the German Federal Republic</i>)	152
Włodzimierz Kowalski, The Diplomatic Struggle for Poland's Place in Europe in 1939—1945 (by J. Krasuski)	158
Georges Zdziechowski, Le problème clef de la construction européenne. La Pologne sur l'Oder (by K. Skubiszewski)	163
Friedrich von Wilpert, Problem <i>Oder/Neisse</i> (by M. Kobylański)	165
Wolfgang Abendroth, <i>Aufstieg und Krise der deutschen Sozialdemokratie. Das Problem der Zweckentfremdung einer politischen Partei durch die Anpassungstendenz von Institutionen an vorgegebene Machtverhältnisse</i> (by A. Czubiński)	167
E. Tych, H. Schumacher, Julian Marchlewski (by W. Jakóbczyk)	170
Hartmut Pogge v. Strandmann, <i>Immanuel Geiss, Die Erforderlichkeit des Unmöglichen</i> (by J. Marczewski)	172
Hans Gert v. Eisebeck, <i>Rudolf Wierer, Volksgruppenrecht in Europa</i> (by Lech Janicki)	177
Sebastian Haffner, <i>Die sieben Todsünden des Deutschen Reiches</i> (by Z. Kulak)	180
Gustav W. Heinemann, <i>Verfehlt Deutschland Politik</i> (by J. Konieczny)	184
Deutsche Presse seit 1945 (by P. Dubiel)	187
Georg Picht, <i>Die Deutsche Bildungskatastrophe</i> (by M. Boral)	190
Wissenschaft am Scheideweg (by T. S. Wróblewski)	193
J. Gawroński, <i>My Mission in Vienna</i> (by J. Kozeński)	196

BIBLIOGRAPHIC NOTES

The Western Territories, Germany (prepared by M. W., T. K., J. M., Z. K.)	199
---	-----

OBITUARY

W. Swoboda, Władysław Kowalenko (1884—1966)	205
---	-----

A. Kwilecki, Julian Hochfeld	204
M. M., Bolesław Witkowski (1905—1966)	207

SCIENTIFIC CHRONICLE

J. Kr., Scientific Session on the Occasion of the 500th Anniversary of the Toruń Peace	208
W. M., Soviet-Polish Symposium on the Topic: "Revolutionary Bonds of the Russian and Polish Nations in the XIXth and Early XXth Century"	209
J. K., IIInd Plenary Session of the Polish-Czechoslovak Historical Commission	209
B. Reiner, Session of the Scientific Council of the Silesian Institute at Opole	210
M. S., Activities of the Scientific Council of the Institute for Western Affairs	213

THE INSTITUTE FOR WESTERN AFFAIRS' CHRONICLE

The Ceremony of Investing the Institute for Western Affairs with the Millennium Insignia. — Prof. Dr. Henryk Łowmiański awarded with a <i>honoris causa</i> doctor's degree of the A. Mickiewicz University of Poznań. — Foreign Visitors at the IWA	216
Books sent in and acquisitions of the IWA library	218

„PRZEGLĄD ZACHODNI”

(„Западный обзор”)

Выходит раз в два месяца

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

	Стр.
В. Моравецки, Нюрнбергский процесс в свете международного права	1
Л. Пастусяк, План Моргентау	26
З. Новак, Структурные перемены в экономике Западной Германии	42
Е. Пэртэк, <i>Kriegsmarine</i> (1939—1945) в западногерманской историографии	59

МАТЕРИАЛЫ

К. Радзивоньчик, „Акция <i>Tannenberg</i> ” оперативных групп <i>Sipo, SD</i> в Польше осенью 1939 г.	94
Б. Боярска, Пацификация села Ванаты в феврале 1944 г.	118

ОБЗОРЫ И КОММЕНТАРИИ

М. Хэнциньски, Приготовление к войне сельского хозяйства и продовольствия в США и ФРГ	129
Т. Крайчицки, Иностранные капиталы в предприятиях ФРГ	139
Е. Хэнцэка, Национально-демократическая партия Германии (НДП)	145

ОБСУЖДЕНИЯ И РЕЦЕНЗИИ

К. Жигульски, Западногерманское государство и его общественные проблемы (заметки по поводу книги В. Маркевича, <i>Общественность и социология в Федеративной Республике Германии</i>)	152
Влодзимеж Ковальски, Дипломатическая борьба за место Польши в Европе 1939—1945 (обс. Е. Красуски)	158
Georges Zdzichowski, <i>Le problème clé de la construction européenne. La Pologne sur L'Oder</i> (обс. К. Скубишевски)	163
Friedrich von Wilpert, <i>Probleme der Oder-Neisse</i> (обс. М. Кобыляньски)	165
Wolfgang Abendroth, <i>Aufstieg und Krise der deutschen Sozialdemokratie. Das Problem der Zweckentfremdung einer politischen Partei durch die Anpassungstendenz von Institutionen an vorgegebene Machtverhältnisse.</i> (обс. А. Чубиньски)	167
E. Tusch, H. Schumacher, Юлиан Мархлевски (обс. В. Якубчык)	170
Hartmut Pogge v. Strandmann, Imanuel Geiss, <i>Die Erforderlichkeit des Unmöglichen</i> (обс. Ю. Марчевски)	172
Hans Gert v. Eisebeck, Rudolf Wierer, <i>Volksgruppenrecht in Europa</i> (обс. Л. Яницки)	177
Sebastian Haffner, <i>Die sieben Todsünden des Deutschen Reiches</i> (обс. З. Куляк)	180
Gustaw W. Heinemann, <i>Verfehlte Deutschland Politik</i> (обс. Й. Конечны)	184
Deutsche Presse seit 1945 (обс. П. Дубель)	187
Georg Picht, <i>Die Deutsche Bildungskatastrophe</i> (обс. М. Бораль)	190
Wissenschaft am Scheidewege (обс. Т. С. Врублевски)	193
Я. Гавроньски, <i>Моя миссия в Вене</i> (обс. Е. Козеньски)	196

БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЕ ЗАМЕТКИ

Западные Земли, Германия (составили: М. В., Т. К., Ю. М., З. К.)	199
--	-----

НЕКРОЛОГИ

А. Квилецки, Юлиан Хохфельд (1911—1966)	204
В. Свобода, Владыслав Коваленко (1884—1966)	205
М. М., Болеслав Витковски (1905—1966)	207

ИЗ НАУЧНОЙ ХРОНИКИ

Е. Кр., Научная сессия по случаю 500-летия торуньского мира	208
В. М., Советско-польский симпозиум на тему: „Революционные связи народов России и Польши в XIX и в начале XX века”	209
Е. К. XI пленарное заседание Польско-Чехословацкой комиссии исторической	209
Бол. Рейнер, Заседание Научного совета Слёнского института в Ополе	210
М. С., Из деятельности Научного совета Западного Института	213

ИЗ ХРОНИКИ ЗИ

Торжество награждения Западного Института знаком отличия Тысячелетия. — Проф. др Генрих Ловмянски — доктором <i>honoris causa</i> Университета им. А. Мицкевича в Познани. — Визиты зарубежных гостей в ЗИ	216
Присланные книги и приобретения Библиотеки ЗИ	218